

ქართულ მსახიობთა მჭერმეტყველება

დავით სოლომნიშვილი

ისტორიის დოქტორი,

სტუ-ს პროფესორი

რეზიუმე

ნაშრომში განხილულია ქართველ მსახიობთა მეტყველების კულტურა რომელსაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სათიანთრო და კინოხელოვნების სახეთა ჩამოყალიბება-შექმნაში. მეტყველება, მსახიობის ხელოვნების მამოძრავებელი ღერძია, ის ხერხემალია რომელზეც აგებულია ხელოვანთა სცენური და ეკრანული სახეთა მრავალგვარობა. სწორედ ენითა და მეტყველებით გამოითქმება ხელოვნების თხზულებათა დედა აზრი.

RESUME

The article discusses the speech culture of Georgian actors, which is one of the great importance in the formation of theater and film art. Speech is the driving axis of the actor's art; it is the backbone on which the variety of stage and screen appearances of artists is built. It is through language and speech that the main idea of works of art is expressed.

* * * *

თანამედროვე ქართული დრამატული თეატრის დეკლამატორები: საქართველოს სახალხო არტისტები: კოტე მახარაძე, ეროსი მანჯგალაძე თემურ ჩხეიძე _რეჟისორი ოთარ მელვინეთუხუცესი ნოდარ მგლობლიშვილი სოფიკო ჭიაურელი გივი Wბერიკაშვილი ელენე ყიფშიძე გიგა ლორთქიფანიძე რეჟისორი მედეა ჯაფარიძე გიორგი გეგეჭკორი რამაზ ჩხიკვაძე გურამ სალარაძე თენგიზ არჩვაძე მედეა ჩახავა კახი კავსაძე გიორგი ხარაბაძე მურმან ჯინორია საქართველოს დამსახურებული არტისტები: თათია ხაინდრავა ი საქართველოს სახალხო არტისტი გურამ სალარაძე იი საქართველოს სახალხო არტისტი გიორგი ხარაბაძე .

საქართველოს სახალხო არტისტი ზინა კვერენჩილა ძე აბა ვის არ მოუსმენია ნეტარხსენებულ არტისტთა მეტყველება სათეატრო სპექტაკლებში მხატვრულ დოკუმენტურ სამეცნიერო პუბლიცისტურ ფილმებში სატელევიზიო გადაცემებში: თეატრალური ფოსტა სპექტაკლის დრო ძველი აფიშა სატელევიზიო თეატრი თეატრი და ბავშვები ალბათ გახსოვთ სატელევიზიო თეატრის სპექტაკლი მიხეილ ჯავახიშვილის ჯაყოს ხიზნები რეჟისორი თემურ ჩხეიძე დადგმის ირგვლივ გამართული მწვავე პოლემიკა და არტისტთა რეაქციული მეტყველება რომელსაც საზოგადოებისაგან თავდაცვის მნიშვნელობა ჰქონდა :სატელევიზიო გადაცემა ათიათასად ზრდილობა წამყვანი აკადემიკოსი კუჩა კვარაცხელია სადაც მსახიობები მცირე ფორმის სპექტაკლებს თამაშობდნენ სწორი მე-

ტყველების წარმოსაჩენად აგრეთვე თვალსაჩინოა ცნობილი ქართველი აკადემიკოსების :არჩილ ფრანგიშვილის მზექალა შანიძის კუჩა კვარაცხელიას ან განსვენებულ მარიამ ლორთქიფანიძის მეტყველება კინო რეჟისორების: საქართველოს სახალხო არტისტების: ლანა ლოლობერიძის მერაბ კოკოჩაშვილის დეკლამაცია ან განსვენებულ რეჟისორთა თემურ ჩხეიძის რეზო ჩხეიძის გიგა ლორთქიფანიძის გიორგი შენგელაიას დრამატურგიისა და რეჟისორის რეზო თაბუკაშვილის საუბრის კულტურა :ვის არ ახსოვს ეროსი მანჯგალაძისა და კოტე მახარაძის სპორტული კომენტატორობა ექსპრესიული და თავბრუდამხვევი მონაფემ მასწავლებლისაგან ბევრი რამ აითვისა ღირსეულად გააგრძელა ბატონი ეროსის დაწყებული საქმე ეროსი მანჯგალაძეს ქართველ ლევიტანს უწოდებდნენ შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრალური ინსტიტუტის დირექტორმა საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტმა აკაკი ხორავამ როცა სტუდენტი ეროსის ხავერდოვანი ხმა მისმინა სიამაყით ბრძანა ეროსმა უნდა შემცვალოს ოთარ მელვინეთუხუცესის ხმა მეტყველება მზექალაშვილ აშირეჯიბის დათა თუთაშხიას როლში გამოსჭვივის საახალწლო ს ატელევიზიო გადაცემაში ბატონმა ოთარმა წაიკითხა გოგლა ლეონიძის ლექსი მაშ რა უყვოთ პოეტებო ამ თბილისის დილას ნოდარ მგლობლიშვილის ხმის ინტონაცია საუბარი ლოგიკური მყარი გასაგებია წარმოდგენაშიც და კინოფილმშიც უილიამ შექსპირი ოტელო იაგო რეჟ. თემურ ჩხეიძე, ბიძინა რეჟ თემურ კვანტალიანი სოფიკო ჭიაურელი სოფიკო კ/ფ რამოდენიმე ინტერვიუ პირად საკითხზე რეჟ ლანა ლოლობერიძე ფუფალა კ/ფ ნატვრის ხე რეჟ თენგიზ აბულაძე სპექტაკლი ზინდელი გვირილა ბეტი რეჟ სოფიკო ჭიაურელი აქ საქმე გვაქვს ქართული თეატრის ისტორიის მნიშვნელოვან საკითხთან არტისტთა რეჟისურასთან. ესტრადაზე ანა კალანდაძის ლექსით თათრის გოგონავ წარდგა მაყურებლის წინაშე. გივი ბერიკაშვილი ბონდო ლანჩავა შთამომავლობა რეჟ გიგა ლორთქიფანიძე ალექსანდრე ჩინჩახელი ეზოში ავი ძაღლია რეჟ გიორგი თოდაძე ლუარსაბი ასი წლის წინათ რეჟ თემურ ჩხეიძე ესტრადაზე გამოდიოდა კომფერანსის ჟანრში ელენე ყიფშიძე სონა ძველი ვოდვეილები რეჟ ვასო გოძიაშვილი მარგო პრემიერა რეჟ მედეა კუჭუხიძე ავეტიკა ძუნწი სპექტაკლი ისევ ვოდვეილები მ სახიობმა სპექტაკლში გარდასახვის უდიდეს ოსტატობას მიაღწია რეჟ გიორგი თოდაძე ფოფია ეზოში ავი ძაღლია რეჟ გიორგი თოდაძე ესტრადაზე გამოდიოდა პოეტ საიათნოვას რეპერტუარით გიგა ლორთქიფანიძე რეჟისორი პარლამენტარი საქართველოს შოთა რუსთაველის

თეატრის კინოს უნივერსიტეტის რექტორი მჭე-
ქარე სიტყვით გამოდიოდა როგორც თეატრის მო-
ღვაწეთა კავშირის თავმჯდომარე მედია ჯაფარიძე
ვარვარა კარპოვნა ეზოში ავი ძალღია რეჟ გიორგი
თოდაძე მარიამი შენსკენ სავალი გზები რეჟ დავით
ანდლულაძე ძველი ვალსი ნინო იმპროვიზაციები
განუხორციელებელ როლებზე საღამო გაიმართა
მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის კინომსახიო-
ბთა თეატრში ქეთო კ/ფ ქეთო დაკოტე რეჟ ვახტანგ
ტაბლიაშვილი დიდ შთაბეჭდილებას ტოვებდა მე-
დია ჯაფარიძის მიერ გამართული პეზიის საღამო-
ები გალაკტიონ ტაბიძის ბორის პასტერნაკის პო-
ეტური სტრიქონები უილიამ შექსპირი რიჩარდ მე-
სამე ლორდი ჰესტინგსი გიორგი გეგეჭკორი რეჟ
რობერტ სტურუა ისტორიის მასწავლებელი ნო-
დარ ნულისკირი ძველი სამრეკლო რეჟ გიორგი
გეგეჭკორი ამ სათეატრო მოვლენას მივყავართ ა
რტისტთა რეჟისურასთან მიხეილ მრეველიშვილი
ნიკოლოზ ბარათაშვილი რეჟ დიმიტრი ალექსიძე
პლატონ სამანიშვილი დავით კლდიაშვილი სამანიშ-
ვილის დედინაცვალი რეჟ თემურ ჩხეიძე რობერტ
სტურუა მამაკ/ფ არდადეგებზე რეჟ მერაბ კოკო-
ჩაშვილი გამოდიოდა კონცერტებზე ქორეოგრაფი-
ული ნომრით ჯანსულო დამდგმელი ქორეოგრაფი
საქართველოს სახალხო არტისტი ჯანო ბაგრა-
ტიონი . რამაზ ჩხიკვაძე რიჩარდ მესამე უილიამ
შექსპირი ყვარყვარე პოლიკარპე კაკაბაძე ყვარ-
ყვარე თუთაბერი რეჟ რობერტ სტურუა კირილე
მიმინოშვილი დავით კლდიაშვილი სამანიშვილის
დედინაცვალი რეჟ თემურ ჩხეიძე რობერტ სტუ-
რუა აზდაკი ბერტოლტ ბრეხტი კავკასიური ცა-
რცის წრე რეჟ რობერტ სტურუა ნომრევალი კ/ფ
ლონდრე რეჟ გურამ მელივა გამოდიოდა ქართულ
ესტრადაზე - მღერია , ხუმრობენ ქართული თეა-
ტრის კინოს მსახიობები თენგიზ არჩვაძე ილია ასი
ნლის წინათ რეჟ თემურ ჩხეიძე ალექსანდრე ჩხაიძე
როცა ქალაქს ძინავს სერგო ხავთასი თვალი პატი-
ოსანი ოთარ ნიჟარაძე რეჟ ნუგზარ გაჩავა მუშნი
ზარანდია კ/ფ დათა თუთაშხია რეჟ გიგა ლორთქი-
ფანიძე იმედა კ/ფ ხევსურული ბალადა რეჟ შოთა
მანაგაძე , ნოდარ მანაგაძე ესტრადაზე გამოდიოდა
დეკლამაციით ,მუსიკალური ნომრით მედია ჩახავა
ფეფელა გაბრიელ სუნდუკიანი პეპო ზაბლონა
მასწავლებელი ნოდარ დუმბაძე მე ბებია ილიკო და
ილარიონი რეჟ რობერტ სტურუა მელა გუგა ნახუც-
რიშვილი ჭინჭრაქა რეჟ მიხეილ თუმანიშვილი კ/ფ
ბაში-აჩუკი მელანო რეჟ ლეო ესაკია ცქრილა კ/ფ
ჭრიჭინა ქალაქური სიმღერის საღამო მსახიობმა
ლექსი ნაიკიტხა კოლხურად კახი კავსაძე სიმონ
ჩაჩავა კავკასიური ცარცის წრე რეჟ რობერტ სტუ-
რუა სამგროშიანი ოპერა რეჟ დიმიტრი ალექსიძე
ჯიმი მოხუცი ჯამბაზებიკოტე რეჟ გოჩა კაპანაძე

სამსონი მზე შემოდგომისა რეჟ თემურ ფალავა-
ნდიშვილი ელიბო რეჟ ვალერიან კვაჭაძე ქართულ
ესტრადაზე კომფერანსის ჟანრში გამოდიოდა მსა-
ხიობს სასცენო მეტყველებას კოტე მახარაძე ასწა-
ვლიდა გიორგი ხარაბაძე კლარენსი უილიამ შექ-
სპირი რიჩარდ მესამე რეჟ რობერტ სტურუა სოფო-
კლე ოიდიპოსი რეჟ ნოდარ დუმბაძე მზიანი ღამე
ავთო რეჟ ვაჟა ფშაველა მოკვეთილი ბიჯანტური
რეჟ გიორგი მატარაძე გამოცხადება მ ტაბიძე რეჟ
გიორგი მატარაძე მშობლიურ ჩემო მინავ მერაბ
სეთურიძე რეჟ რეზო ჩხეიძე როგორც დეკლამა-
ტორი კითხულობს სახ არების ოთხთავს ლუკა მათე
მარკოზი იოანე შოთა რუსთაველის ვეფხისტყ აო-
სანი , ქართულ პოეზიას გურამ საღარაძე მიხეილ
კვესელავა ას ერგასის დღე მთხრობელი მღვდელი
ეფრეიტიონი ჯარისკაცი რეჟ რობერტ სტურუა ირა-
კლი ხურციძე კ/ფ დათა თუთაშხია რეჟ გიგა ლორ-
თქიფანიძე ესტრადაზე დეკლამაციით გამოდიოდა
შოთა რუსთაველი ვეფხისტყაოსანი ქართული პო-
ეზია მედუდუკეთა დასთან ერთად კითხულობდა
საიათნოვას მურმან ჯინორია ქარი მწყურია მე
პირდაპირი ენ პოეტური სპექტაკლი სადაც დეკ-
ლამირებულია ტიცინის პაოლოს გალაკტიონის
ლექსები მსახიობმა პეტრე გრუზინსკის ხსოვნის
საღამოზე მხატვრულად ნაიკიტხა პოეტის ლექსები
თათია ხაინდრავა სპექტაკლი მზეო თიბათვისა რეჟ
რობერტ სტურუა მსახიობი დიდი გამომსახველო-
ბით კითხულობდა კონსტანტინე გამსახურდიას ნა-
წარმოებებს იოსებ გრიშაშვილის პოეზიას ზინა კვე-
რენჩილაძე პ ტრავერსი მერი პოპინსი ფედერიკო
გარსია ლორკა სისხლიანი ქორწილი დედა რეჟ ნანა
ხატისკაცი ჭინჭრაქა გუგა ნახუცრიშვილი ტურა
ჟან ანუი ანტიგონე ;ანტიგონე რეჟ მ თუმანიშვილი
ვაჟა -ფშაველა ბახტრიონი ლელა რეჟ დ ალექსიძე ჭ
ამირეჯიბი კ/ფ დათა თუთაშხია დედა ეფემია რეჟ
გ ლორთქიფანიძე ესტრადაზე კითხულობდა ილიას
ნაწარმოებებს დიდი გარდასახვითა და ემოციურო-
ბით მეტყველება კაცის იარაღია და ქალის სამკაუ-
ლია მსახიობისათვის სასცენო მეტყველება მამოძ-
რავებელი ძალაა სცენური და ეკრანული სახეების
გვირგვინია ენითა და მეტყველებით წარმოითქმება
დაგამოითქმება ხელოვნების თხზულებათა დედაა-
ზრი ენა ქარგაა და ნაქარგია მაშინ თუ ის სწორად
მეტყველების ნიმუშია.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ქართული თეატრი შემდგენელი კოტე ნიკია-
შვილი 1980 წ გამომცემლობა საქართველოს თეატ-
რალური საზოგადოება.
2. ვასილ კიკნაძე - ქართული დრამატული თეატ-
რის ისტორია ტომი II გამომცემლობა „საარი“ 2001 წ.

**საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
საქართველოს საინჟინრო აკადემია**

**Georgian Technical University
Georgian Academy of Engineering**

ბიზნეს - ინჟინერიკი Business-Engineering

**ყოველკვარტალური რეფერირებადი და რეცენზირებადი
საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი**

**QUARTERLY REFEREED AND REVIEWED
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL**

ჟურნალი დარეგისტრირებულია საქმიან სისტემაში GOOGLE SCHOLAR:

<http://scholar.bpengi.com>

DOI: <https://doi.org/10.36073/1512-0538>

JOURNAL IS REGISTERED IN THE GOOGLE SCHOLAR:

<http://scholar.bpengi.com>

DOI: <https://doi.org/10.36073/1512-0538>

**N4
2022**

სარჩევი

ბიზნეს ინჟინერინგი N4, 2022

ეკონომიკის და ბიზნესის განვითარების თანამედროვე მიმართულებები

<i>ირმა ტაბატაძე</i> გლობალური ეკონომიკური კრიზისი - ე.წ. „სასურსათო ომი“ -----	256
<i>გუგული ყურაშვილი, ირმა ომონაძე</i> ინტელექტუალური კაპიტალი და მისი როლი ფირმის კონკურენტული უპირატესობების ჩამოყალიბებაში -----	260
<i>Tamara Gvenetadze</i> CERTAIN ASPECTS OF CONSUMER BEHAVIOR IN GEORGIA DURING 2020-2021 -----	263
<i>Tamara Gvenetadze</i> CONSUMER BEHAVIOR AMONG GEORGIANS LIVING OUTSIDE GEORGIA -----	270
<i>თეიმურაზ გვეტაძე</i> ელექტრონული კომერციის განვითარების პერსპექტივები საქართველოში -----	276
<i>თეიმურაზ გვეტაძე</i> კოვიდ-პანდემიის გავლენა ელექტრონულ ბიზნესზე საქართველოში -----	280
<i>სოფიო ივანიძე</i> ამერიკის შეერთებულ შტატებში მცხოვრები ქართველი ემიგრანტების ღირებულებები -----	285

საერთაშორისო აქტუალური საკითხები

<i>გივი აბაშიძე, ირაკლი აბაშიძე</i> მონეტის იმუნუიტეტის სუბიექტები (მონეტის იმუნუიტეტის მქონე პირთა წრე) -----	289
---	-----

საქართველოს ენერგეტიკა დღეს

<i>დემურ ჩომახიძე</i> საქართველოს ენერგეტიკა: დამოუკიდებელი რეგულირების 25 წელი -----	294
--	-----

ახალი წიგნები

<i>ალექსანდრე სიჭინავა, ნაზი ჭიკაიძე</i> ჰუმანიზმის იდეით გამსჭვალული წიგნი -----	298
--	-----

<i>Р. А. Черняк</i> КОРОТКИЙ АНАЛІЗ ІСТОРІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРИЧИН ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ -----	301
КРАТКИЙ АНАЛИЗ ИСТОРИЧЕСКИХ И СОЦИАЛЬНЫХ ПРИЧИН ВОЕННОЙ АГРЕССИИ РОССИИ ПРОТИВ УКРАИНЫ --	305

<i>ლია მეტრეველი, ლელა ტყეშელაშვილი</i> დასნაწილი უმწიბრის ფორმირების მქადაგებები და მისი დაძლევის გზები ალზდის პროცესში -----	309
--	-----

<i>მარინა კაჭარავა</i> კალუსინოგენეზი და მათი მოქმედება ფსიქიკაზე -----	312
--	-----